

در این مقاله می آموزیم:

✓ نحوه کار با سامانه معاملات چگونه است؟

✓ در سفارش گذاری برای خرید و فروش چه فاکتوری مهم است؟

سامانه معاملات بورس و اولویت‌ها

خرید و فروش در این سامانه براساس سازوکار حراج انجام می‌شود. حراجی که اولویت اول آن **قیمت روز سهام** و اولویت دوم آن **زمان سفارش** است.

فرض کنید شما در ۱۰ صبح امروز سفارش خرید ۵۵۰۰ سهم از شرکت آبسال را به قیمت **۳۱۵۲ ریال** به کارگزاری داده‌اید و فرد دیگری در ساعت ۱۰ صبح سفارش خرید ۵۰۰۰ سهم از همین شرکت را با قیمت **۳۱۶۵ ریال** داده است.

در این صورت اولویت با نفر دوم است؛ چون کسانی که بخواهند سهمشان را بفروشند، ترجیح می‌دهند که سهام خود را با **قیمت بالاتری** بفروشند. پس فرد دوم نسبت به شما در اولویت قرار می‌گیرد.

The screenshot shows the Abasal (TSE) market data page. It includes a navigation bar with buttons for 'در یک نگاه', 'پیام ناظر', 'سابقه', 'اطلاعیه', 'آگهی', 'سهمداران', 'EPS', 'DPS', 'امارها', 'معرفی', and 'تراز نامه'. The main content area displays transaction details for 'آبسال (لاسا) - بازار دوم بورس'. The table shows the following data:

خرید	معامله	فروش	بازه روز	تعداد
3,165	3,165 (0.6%)	3,260	303	288
3,146	3,209 (2%)	3,146	297	539

Additional statistics shown include:

- تعداد معاملات: 141
- حجم معاملات: 586,491
- ارزش معاملات: 1,882 B
- ارزش بازار: 1,155.24 B
- آخرین معامله: 12:29:59
- وضعیت: **نفر دوم بالاتر قرار می‌گیرد**
- EPS: 117
- P/E: 27.43

The table also shows the order status for the user's order:

تعداد	حجم	فروش	خرید	حجم	تعداد
1	400	3,260	3,165	5,000	1
1	3,200	3,272	3,162	1,776	1
1	10,000	3,280	3,152	5,500	1

At the bottom, it indicates: **نفر اول پایین تر قرار می‌گیرد**.

اما در مورد سفارش فروش دقیقا برعکس است.

فرض کنید شما در ۱۰ صبح امروز سفارش فروش ۲۱۰۰ سهم از شرکت مسکن شمال شرق را به قیمت **۱۱۹۰ ریال** به کارگزاری داده‌اید و فرد دیگری در ساعت ۱۰ صبح سفارش فروش ۱۰,۰۰۰ سهم از همین شرکت را با قیمت **۱۱۸۵ ریال** داده است.

در این صورت اولویت با **پایین ترین قیمت پیشنهادی** (نفر دوم) است زیرا کسانی که بخواهند سهام این شرکت را بخرند، ترجیح می‌دهند که سهام این شرکت را با **قیمت پایین تری** بخرند.

سرمایه گذاری مسکن شمال شرق (تشرقی) - بازار دوم بورس

خرید	معامله	فروش	بازه روز
1,165	15 1,165 (1.27%)	1,185	بازه روز
1,190	10 1,170 (0.85%)	1,180	بازه هفته
		1,180	بازه سال

تعداد معاملات	حجم معاملات	ارزش معاملات	ارزش بازار
54	276,991	322.861 M	1,053 B

آخرین معامله	وضعیت
12:28:59	مجاز

نفر دوم بالاتر قرار می‌گیرد

تعداد	حجم	فروش	خرید	حجم	تعداد
1	10,000	1,185	1,165	5,922	1
1	3,000	1,189	1,161	16,000	1
1	2,100	1,190	1,160	16,000	1

نفر اول پایین تر قرار می‌گیرد

اما اولویت دوم که زمان است چیست؟

فرض کنید شما ساعت ۹ صبح سفارش خرید ۱۰۰۰ سهم شرکت الف را با قیمت ۱۵۰ تومان داده‌اید و فرد دیگری در خواست خرید همین سهام را با همین قیمت در ساعت ۱۰ صبح ارائه داده است. در این حالت اولویت با شماست یعنی کسی که زود تر سفارش را انجام داده است و اگر تعداد سهام محدود باشد فرد دوم از خرید سهام باز خواهد ماند.

به عنوان مثال برای سهام شرکت توسعه معادن و فلزات، ۵ نفر متقاضی خرید با قیمت ۱۲۵۸ ریال، ۳ نفر با قیمت ۱۲۵۷ ریال و ۳ نفر با قیمت ۱۲۵۵ ریال وجود دارد.

و در نقطه مقابل یک نفر متقاضی برای فروش در قیمت ۱۲۵۹ ریال، ۴ نفر با قیمت ۱۲۶۰ ریال و یک نفر با قیمت ۱۲۶۵ ریال وجود دارند.

توسعه معادن و فلزات (ومعادن) - بازار اول (تابلوی اصلی) بورس					
خرید	معامله				
1,258	11 1,258 (0.87%)				
اولین	پایانی				
1,255	2 1,267 (0.16%)				
272	بازه روز				
332	قیمت مجاز				
289	بازه هفته				
546	بازه سال				
تعداد معاملات	189				
حجم معاملات	2.189 M				
ارزش معاملات	2.758 B				
ارزش بازار	39,277 B				
آخرین معامله	12:29:49				
وضعیت	مجاز				
EPS	178				
P/E	7.12				
تعداد	حجم	فروش	خرید	حجم	تعداد
5	176,000	1,258	1,259	3,045	1
3	53,685	1,257	1,260	44,113	4
3	10,000	1,255	1,265	1,000	1
3	10,000	1,522	1,522	1,000	1
3	23,082	1,521	1,520	44,113	4
2	11,000	1,528	1,528	3,042	1

مشاهده می شود که سامانه به طور خودکار در خواست های خرید را از کمترین به بیشترین و در خواست های فروش را از بیشترین به کمترین اولویت بندی می کند.

اما سوال مهم اینجاست که **با توجه به این اعداد و ارقام متفاوت، چه زمان معامله صورت می گیرد؟**

سامانه تنها زمانی معامله را انجام می دهد که قیمت سفارش فروش و خرید با هم برابر باشند. پس از انجام معامله هر دو سفارش خرید و فروش بلافاصله از سامانه حذف می شوند.

همراه ما در قسمت های بعد باشید! :

مرجان انیسی

نگارنده: محسن تقی نژاد

